

Ohlédnutí za hospodařením Libereckého kraje v roce 2012, Nepříznivý ekonomický trend Libereckého kraje je zastaven

06. 03. 2013 13:57

Návrh rozpočtu Libereckého kraje na rok 2012 již mohl do značné míry vycházet z ekonomické reality roku 2011 a relativně stabilního, i když velmi slabého, ekonomického výhledu České republiky na rok 2012. Největší negativní vliv na přípravu rozpočtu kraje, a to jak s dopadem na příjmovou, tak výdajovou stránku, měly změny zejména daňových zákonů. Konkrétně to bylo zvýšení snížené sazby DPH z 10% na 14% od 1. 1. 2012 při současném razantním snížení podílů krajů na výnosech z této daně z 8,92% na 8,29%, což znamenalo více než 7% pokles podílu na této dani. Přitom právě DPH tvoří u krajů téměř 50% daňových, tzn. vlastních, výnosů, které jsou stěžejními z hlediska jejich využití při plánovaných výdajích na provoz, opravy a investice do středních škol, domovů důchodců, ústavů sociální péče, záchranné zdravotní služby, silnic II. a III. třídy, muzeí, knihoven a galerií.

I na základě těchto změn a výhledu byl rozpočet kraje 2012 sestaven s očekáváním nižších příjmů pro rok 2012 oproti roku 2011 při respektování zásady vyvážnosti rozpočtu kraje a obezřetnosti nastaveného příjmového a výdajového rámce rozpočtu Libereckého kraje na rok 2012. Očekávané daňové příjmy schváleného rozpočtu Libereckého kraje byly pro rok 2012 schváleny v celkovém objemu 2 076 000 tis. Kč, včetně částky 1 000 tis. Kč správních poplatků, což bylo o 47 400 tis. Kč méně, než schválený rozpočet na rok 2011. Skutečný vývoj daňových příjmů kraje v roce 2012 byl téměř shodný s rokem 2011 a skutečné plnění daňových příjmů kraje dosáhlo k 31. 12. 2012 výše 2 194 817 tis. Kč, včetně 6 392 tis. Kč daně z příjmů právnických osob hrazenou krajem.

Celkové skutečné příjmy kraje v roce 2012 dosáhly objemu 6 856 285 tis. Kč, z nichž jako každoročně největší podíl představovaly přijaté účelové dotace ze státního rozpočtu. Jednalo se zejména o dotace na přímé náklady na vzdělávání poskytované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy na financování škol a školských zařízení zřizovaných kraji, obcemi nebo svazky obcí, které představovaly objem finančních prostředků ve výši 3 269 353,9 tis. Kč, dotace na financování soukromých škol v regionu za rok 2012, které představovaly částku 144 242 tis. Kč, dotace naasistenty pedagogů pro děti se sociálním znevýhodněním podpory sklářských oborů ve výši 10 908 tis. Kč. Ministerstvem dopravy byl v roce 2012 poskytnut příspěvek na úhradu ztráty dopravců z provozu veřejné drážní dopravy v kraji ve výši 89 623 tis. Kč. I v roce 2012 obdržel Liberecký kraj finanční prostředky související s vypořádáním a likvidací srpnových povodní roku 2010 na území Libereckého kraje, když mu byly poskytnuty finanční prostředky Ministerstvem pro místní rozvoj na obnovu území ve výši 148 048 tis. Kč, které byly využity na rekonstrukce a opravy mostů na silnicích II. a III. třídy (tento podíl MMR tvoří pouze 50%). Současně v roce 2012 obdržel kraj finanční prostředky také z Fondu Solidarity v úhrnném objemu 150 595 tis. Kč, z čehož 90 415 tis. Kč bylo určeno obcím. Přibližně 30 106 tis. Kč tvoří ostatní dotace poskytované státním rozpočtem prostřednictvím ostatních ústředních orgánů státní správy mj. Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem životního prostředí, Ministerstvem zemědělství, Ministerstvem kultury a Ministerstvem financí, v rámci státní dotační politiky. Dotací ze státního rozpočtu byly kryty i výdaje kraje resp. krajského úřadu spojené s přeneseným výkonem státní správy ve výši 60 887 tis. Kč, což je o 1 988 tis. Kč méně než v roce 2011. V roce 2012 byly kraji dále poskytnuty zálohové a zpětně proplacené platby za realizaci projektů spolufinancovaných z prostředků EU v celkovém objemu 240 742 tis. Kč.

Výše uvedené příjmy v podobě účelových dotací byly zároveň zahrnuty do výdajové části rozpočtu kraje se zachováním jejich účelu, který je striktně určen jednotlivými poskytovateli finančních prostředků.

Z vlastních příjmů kraje resp. zdrojů pokryl kraj výdaje na příspěvky na provoz krajem

zřízených příspěvkových organizací v resortech školství, sociální péče, dopravy, kultury, životního prostředí a zdravotnictví, které dosáhly celkového objemu 963 717 tis. Kč, zajištění drážní a autobusové dopravní obslužnosti ve výši 529 130 tis. Kč, bez zahrnutí státní dotace 89 623 tis. Kč na pokrytí ztráty z osobní drážní dopravy, přímé vlastní kapitálové výdaje za 137 094 tis. Kč a zajištění spolufinancování, včetně nezpůsobilých výdajů, projektů spolufinancovaných Evropskou unií v objemu 119 439 tis. Kč. Činnosti zastupitelstva, krajského úřadu včetně výkonů vlastních působností kraje byly kryty finančními prostředky ve výši 461 922 tis. Kč. Mezi výkony vlastní působnosti patří např. výdaje na zajištění mimořádných oprav na silnicích II. a III. třídy po zimě (10 000 tis. Kč), krajského programu BESIP včetně kampaně proti nepřiměřené rychlosti (13 450 tis. Kč), výdaje spojené s integrovaným dopravním systémem a kartového centra (20 948 tis. Kč), podpory sportu a sportovních areálů (17 818 tis. Kč), výdaje na výměny oken v resortu školství (22 000 tis. Kč), zajištění regionální funkce knihoven a podpory českých divadel (7 200 tis. Kč), lékařskou pohotovostní službu (11 800 tis. Kč) nebo výdaje na ošetření podnapilých osob (5 000 tis. Kč).

Liberecký kraj nad rámec vlastních prostředků také financoval „program“ komplexní revitalizace mostů na silnicích II. a III. třídy na území Libereckého kraje z úvěrových prostředků, které v roce 2012 dosáhly výše 230 739 tis. Kč oproti 13 120 tis. Kč v roce předchozím. Příjmy i výdaje kraje roku 2012 byly dále výrazně ovlivněny systémem centrálního nákupu energií, tzn. plynu a elektrické energie, které kraj nakupuje a následně přefakturovává svým organizacím s celkovým finančním plněním ve výši 193 123 tis. Kč v roce 2012.

Obdobně byly z vlastních zdrojů kraje financovány výdaje z krajem zřízených peněžních fondů, a to krizového fondu ve výši 5 978 tis. Kč, fondu ochrany vod ve výši 15 974 tis. Kč, fondu požární ochrany ve výši 14 044 tis. Kč, lesnického fondu ve výši 6 997 tis. Kč, grantového fondu ve výši 85 284 tis. Kč, fondu kulturního dědictví ve výši 6 442 tis. Kč a sociálního fondu ve výši 3 482 tis. Kč.

Zejména prostřednictvím peněžních fondů se tak rozpočet kraje, formou vlastní dotační politiky, podílel na neinvestičním i investičním rozvoji regionu.

V průběhu roku 2012 bylo na úrovni zastupitelstva a rady kraje operativně provedeno celkem 331 rozpočtových změn, které reagovaly na skutečnosti, které ovlivňovaly hospodaření a rozpočet kraje, ať to byly změny týkající se zapojení obdržovaných účelových dotací nebo jiných změn parametrů závazných a specifických ukazatelů příjmů a výdajů rozpočtu kraje. Celkové skutečné příjmy kraje v roce 2012 dosáhly objemu 6 856 285 tis. Kč a celkové skutečné výdaje kraje v roce 2012 dosáhly úrovně 7 022 239 tis. Kč. Saldo příjmů a výdajů kraje dosáhlo v roce 2012 výše – 165 954 tis. Kč. Výsledné záporné saldo hospodaření kraje je kryto změnou stavu finančních prostředků na bankovních účtech kraje a finančními prostředky z částečného

čerpání úvěrových zdrojů na „program“ revitalizaci mostů na silnicích II. a III. třídy na území Libereckého kraje.

Zůstatky na základních běžných účtech kraje k 31. 12. 2012 činily 1 005 837 tis. Kč a zůstatky běžných účtů peněžních fondů kraje činily 79 682 tis. Kč. Výše zůstatků byla výrazně ovlivněna mj. přijatými zálohovými platbami v předchozích obdobích na realizaci dopravních staveb spolufinancovaných z Regionálního operačního programu ve výši 142 025 tis. Kč a zálohovými platbami od ostatních řídicích orgánů vybraných operačních programů, které souvisely mj. s realizací Globálních grantů, projektů v oblasti sociální péče a vzdělávání v úhrnné výši 81 793 tis. Kč, přičemž výdaje na uvedené projekty budou realizovány v roce 2013. Zbývající část zůstatků deponovaných na bankovních účtech kraje dále z velké většiny kryjí smluvně vázané akce a projekty, zejména těch spolufinancovaných z fondů EU, jejichž realizace se neuskutečnila v roce 2012, které mají být realizovány až v roce 2013.

Další informace a rozborů jsou uvedeny v tabulce „Bilance příjmů a výdajů rozpočtu Libereckého kraje za rok 2012“ a v grafu „Podíl jednotlivých sdílených daní a poplatků na celkových daňových příjmech Libereckého kraje v roce 2012“.

Hospodaření kraje za rok 2012 je každoročně přezkoumáváno Ministerstvem financí České republiky. Z jeho dosavadního průběhu vyplývá, že v hospodaření Libereckého kraje nebyly doposud zjištěny závažné nedostatky s tím, že konečný výsledek tohoto přezkumu bude znám až s termínem projednání závěrečného účtu kraje za rok 2012. Závěrečný účet Libereckého kraje za rok 2012 bude předložen orgánům kraje k projednání v červnu 2013.

Nad rámec zákonem stanovené povinnosti přezkoumávání hospodaření kraje Ministerstvem financí má Liberecký kraj sjednanu ratingovou společnost Moody's Investors Service Limited, která každoročně provádí analýzu finančních i nefinančních toků a závazků kraje, na základě které uděluje kraji ratingové hodnocení. Na základě výsledků těchto analýz byl i v roce 2012 kraji potvrzen lokální, národní rating na stupni Aa1.cz se stabilním výhledem, což je druhá nejvyšší možná známka.

Bilance příjmů a výdajů rozpočtu Libereckého kraje za rok 2012

v tis.

Kč

Ukazatel	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost	Plnění (%)
----------	--------------------	-------------------	------------	------------

Daňové příjmy	2 076 000	2 082 465	2 194 817	105,40%
Nedaňové příjmy	166 991	330 072	353 309	107,04%
Kapitálové příjmy	0	19 541	19 548	100,04%
Přijaté dotace	84 887	4 289 139	4 288 611	99,99%
Příjmy celkem po konsolidaci	2 327 878	6 721 217	6 856 285	102,01%
Běžné výdaje	2 136 130	6 774 705	6 358 366	93,85%
Kapitálové výdaje	144 873	1 313 386	663 873	50,55%
Výdaje celkem po konsolidaci	2 281 003	8 088 091	7 022 239	86,82%
Saldo příjmů a výdajů	46 875	-1 366 874	-165 954	x

Vynaložené finanční prostředky z rozpočtu kraje k 31. 12. 2012 dle jejich využití

v tis. Kč

Využití vynaložených prostředků	Výdaje
Neinvestiční transfery cizím příspěvkovým organizacím - výdaje na mzdy a platy v oblasti základního vzdělávání a předškolní výchovy (MŠ)	2 222 639
Neinvestiční transfery zřízeným příspěvkovým organizacím - výdaje na mzdy a platy středního školství	1 098 492
Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím - výdaje příspěvkových organizací kraje	1 068 514
Výdaje na dopravní územní obslužnost	618 753
Budovy, haly a stavby	453 001
Neinvestiční transfery obcím	210 310
Neinvestiční transfery nefinančním podnikatel. subjektům – právnickým osobám	190 248
Nákup ostatních služeb	160 187
Platy zaměstnanců v pracovním poměru	134 610
Plyn	104 155
Investiční transfery obcím	95 885
Opravy a udržování	91 413
Elektrická energie	89 222
Investiční transfery nefinančním podnikatel. subjektům –právnickým osobám	57 727
Neinvestiční transfery občanským sdružením	53 262
Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěv. na státní politiku zaměstnanosti	36 145
Výdaje z finančního vypořádání minulých let mezi RR, obcemi a DSO	31 463
Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem	29 538
Vratky transferů poskytnutých v minulých rozpočtových období	29 061
Ostatní úroky a ostatní finanční výdaje	21 008
Investiční transfery zřízeným příspěvkovým organizacím	18 570
Neinvestiční transfery vysokým školám	15 964
Povinné pojistné na veřejné zdravotní pojištění	13 335
Úroky vlastní	12 493
Konzultační, poradenské a právní služby	12 360
Nákup materiálu	11 134

Investiční transfery občanským sdružením	11 032
Ostatní výdaje	131 720
CELKEM vynaložené finanční prostředky dle účelu	7 022 239

Vynaložené finanční prostředky z rozpočtu kraje k 31. 12. 2012 dle odvětví

v tis. Kč

Využití vynaložených prostředků	Výdaje
Zemědělství a lesní hospodářství	11 218
Cestovní ruch	7 773
Silnice	796 572
Silniční doprava	287 123
Železniční doprava	365 208
Ostatní záležitosti v dopravě	21 585
Vodní hospodářství	16 450
Zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání	1 980 501
Školy zajišťující střední vzdělávání	1 186 090
Ostatní zařízení související s výchovou a vzděláváním mládeže	456 228
Vyšší odborné školy	18 550
Základní umělecké školy	134 269
Ostatní záležitosti ve vzdělávání	184 957
Kultura a ochrana památek	137 515
Tělovýchova a zájmová činnost	84 266
Zdravotnictví	275 741
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	59 408
Ochrana životního prostředí	16 957
Sociální péče a pomoc a sociální zabezpečení	307 573
Opatření pro krizové stavy, požární ochrana a integrovaný záchranný systém	120 547
Veřejná správa a služby	282 897
Ostatní jinde nezařazené	270 811
CELKEM vynaložené finanční prostředky dle odvětví	7 022 239

Vybrané ukazatele z rozvahy Libereckého kraje k 31. 12. 2012

(AKTIVA)

		v tis. Kč
A. STÁLÁ AKTIVA		3 169 465,77
<i>z toho:</i>		x
DLOUHODOBÝ NEHMOTNÝ MAJETEK		161 663,94
	Software	46 571,35
	Ocenitelná práva	64,80
	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	51 283,45
	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	63 744,34
DLOUHODOBÝ HMTNÝ MAJETEK		1 128 767,64
	Pozemky	17 539,71
	Kulturní předměty	534,43
	Stavby	374 980,18
	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	72 534,91
	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	663 158,31
	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	20,10
DLOUHODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK		1 589 966,83
	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	1 589 966,83
DLOUHODOBÉ POHLEDÁVKY		289 067,36
	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	2 513,63
	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	22 000,00
	Ostatní dlouhodobé pohledávky	70,00
	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	264 483,73
B. OBĚŽNÁ AKTIVA		2 486 420,83
<i>z toho:</i>		x
ZÁSOBY		2 259,04
	Materiál na skladě	2 259,04
KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY		1 397 521,94
	Odběratelé	758,92
	Krátkodobé poskytnuté zálohy	25 043,45
	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	10 314,40
	Poskytnuté návratné fin. výpomoci	260,00
	Daň z přidané hodnoty	817,85
	Poskytnuté zálohy na transfery (dotace)	59 645,77
	Náklady příštích období	1 403,52
	Dohadné účty aktivní	1 299 261,05
	Ostatní výše neuvedené	16,98
KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK		1 086 639,85

Jiné běžné účty	1 083,49
Základní běžný účet	1 005 837,17
Běžné účty peněžních fondů	79 681,68
Ceniny	37,51
ÚHRN AKTIV	5 655 886,60

Vybrané ukazatele z rozvahy Libereckého kraje k 31. 12. 2012

(PASIVA)

		v tis. Kč
C. VLASTNÍ KAPITÁL		2 949 834,75
<i>z toho:</i>		x
JMĚNÍ ÚČETNÍ JEDNOTKY A UPRAVUJÍCÍ POLOŽKY		2 062 098,08
Jmění účetní jednotky		2 358 320,38
Transfery (dotace) na pořízení dlouhodobého majetku		467 378,29
Oceňovací rozdíly při změně metody		-760 324,56
Opravy minulých období		-3 276,03
FONDY ÚČETNÍ JEDNOTKY		79 681,68
Ostatní fondy		79 681,68
VÝSLEDEK HOSPODÁŘENÍ		808 054,98
Výsledek hospodaření běžného účetního období		294 916,03
Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let		513 138,96
D. CIZÍ ZDROJE		2 706 051,85
<i>z toho:</i>		x
DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY		2 098 820,73
Dlouhodobé úvěry		900 080,06
Ostatní dlouhodobé závazky		38 770,00
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery		1 159 970,67
KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY		607 231,13
Dodavatelé		25 465,02
Krátkodobé přijaté zálohy		34 480,98
Zaměstnanci		253,43
Jiné závazky vůči zaměstnancům		17,85
Zúčtování s institucemi soc. a zdravotního pojištění		5 079,84
Jiné přímé daně		1 442,47
Závazky k vybraným ústředním vládním institucím		8 567,68
Krátkodobé přijaté zálohy na transfery (dotace)		326 799,98
Výnosy příštích období		6 391,22
Dohadné účty pasivní		188 757,39
Ostatní krátkodobé závazky		9 975,27
ÚHRN PASIV		5 655 886,60

Marek Pieter, náměstek hejtmána Libereckého kraje

Nepříznivý ekonomický trend Libereckého kraje je zastaven

(viz příloha)